

Abeva is 10 jaar oud

Twijfel en hoop.

Onze vereniging is in 2000 ontstaan, onder de impuls van twee zieken die aangetast waren door een mesothelioom, borstvlieskanker veroorzaakt door een blootstelling aan asbest. Luc Vandenbroucke, slachtoffer door zijn beroep, en Françoise Van Noorbeeck, slachtoffer via het leefmilieu, die allebei hun leven verwoest zagen door deze ongeneeslijke kanker, hebben begrepen dat ze te vroeg gingen sterven wegens deze dodelijke vezel, maar ook wegens een 'systeem'. Voordat ze door de morfine in coma lag heeft Françoise Van Noorbeeck haar naaste familielieden toevertrouwd dat zij "de boom was die het woud verbergt". De notie van "slachtoffer via het leefmilieu" ging bekend worden en deel gaan uitmaken de journalistieke woordenschat.

Hoewel ik betreur dat in tien jaar zo weinig vooruitgang werd geboekt om de asbestziektes te behandelen en dat in ons land slachtoffers niet om gerechtigheid durven vragen, verheug ik me erop dat België eindelijk het Asbestfonds heeft opgericht (AFA). Dit is een heel belangrijke sprong voorwaarts waarvoor Abeva doortastend opgetreden is ; een droom die werkelijkheid is geworden in het Belgisch context van ontkenning en stilzwijgen ! Maar jammer genoeg worden de gevallen van longkanker te wijten aan asbest nog steeds niet vergoed en de personen die door het AFA vergoed worden hebben nog steeds geen recht op welk rechtsvervolging dan ook tegenover de vervuilers.

Sinds het jaar 2000 zijn in Europa en in de hele wereld heel wat banden aangeknoopt tussen verdedigingsorganisaties van asbestslachtoffers. We zijn nauw verbonden met de Franse verenigingen ANDEVA en Ban Asbestos France en de Italiaanse verenigingen die aan de oorsprong liggen van het rechtsgeding in Turijn tegen de Belgische en Zwitserse bedrijven Eternit Italie. Dezelfde families, Emsens in België en Schmidheiny in Zwitserland beheerden ook de Eternit bedrijven in deze twee landen, en hadden zich verbonden met andere asbestbedrijven in de wereld. Er zijn zoveel gelijkenissen tussen de diverse productieplaatsen van Eternit ! De werkomstandigheden, de vervuiling, de ziektes en het leed van mensen die de leugens van de leiders geloofd hebben en dit, in weerwil van hun gezondheid.

Sedert een tiental jaren heb ik persoonlijk de verschrikkelijke effecten ontdekt van het lobbywerk van asbestindustriëlen, alsook de verborgen kant van een zekere oude adel "van bij ons", die de twijfelachtige eer hebben gehad om van ons land de draaischijf van de asbestbusiness te maken op het niveau van de planeet. Sinds de oprichting van ABEVA hebben meer dan een miljoen personen hun leven verloren omdat ze op hun werk asbest hebben ingeademd (volgens het internationaal arbeidsbureau zou asbest 100.000 slachtoffers per jaar op wereldvlak maken). Hoeveel slachtoffers van het leefmilieu moeten aan dat cijfer toegevoegd worden ? De cijfers zijn onduidelijk maar ongetwijfeld heel hoog (waarschijnlijk 100.000 meer). De koude rillingen lopen mij over de rug. Dit moet onze vastberadenheid versterken want deze problematiek is nu de zaak van iedereen.

Voordat ik de belangen van de slachtoffers begon te verdedigen bij de beslissingsbevoegde personen dacht ik dat politici in een ivoren toren leefden, tussen attachés wiens opdracht was de verzoeken en de contacten te filteren. Het is niet altijd het geval ! Een paar keer heb ik kunnen vaststellen dat men beschikbaar en geïnteresseerd is in de asbestkwestie. Wil dit zeggen dat wij goedwillig alle verklaringen en beloftes moeten geloven ? Een politicus moet zich op zijn partij en op een coalitie beroepen, de begrotingen zijn beperkt en de lobby's proberen ook hun verworvenheden te bewaren. Wij hopen het kankerplan en het Asbestfonds te verbeteren ten gunste van de asbestslachtoffers en hun rechthebbenden. Laat ons positief maar niet naïef

zijn, laat ons proactief durven blijven.

Amiant, asbest, waarvan de zogenoemde geniale combinatie met cement enkel miraculeus is voor sommige portemonnees. Zoveel leugens, zoveel leed ! Sinds het overlijden van Luc en Françoise probeert Abeva de rechten en het leed van de slachtoffers te doen erkennen, maar er blijft veel te doen. Als we onze aandacht vestigen op sommige ontwikkelingslanden (zoals het onlangs bezochte Congo) moet nog ALLES ondernomen worden. Gezien de uitdagingen heeft de ploeg versterking nodig. Abeva wil een onafhankelijke "nationale", dus tweetalige vzw blijven en in de Belgische context kan ze niet op een hele reeks openbare financieringen bogen. We moeten oplossingen zoeken. Meer dan ooit hebben wij uw vrijgevigheid, uw bekwaamheden en uw beschikbaarheid nodig om het hoofd te bieden aan de toekomstige uitdagingen en aan een nieuw decennium vol vooruitgang en gerechtigheid.

U hebt misschien gemerkt dat het internetadres van Abeva veranderd is. Gelieve ons voortaan te schrijven op abeva.be@gmail.com.

Ik wens jullie een heel fijne terugkeer.

Eric Jonckheere
Co-voorzitter

b

ABEVA-acties en -initiatieven in 2009

Februari

Tussenkomen in het dossier van de afwijkingen van het asbestverbod in de Europese Unie (filters in asbest in de chloorindustrie, vervoer van tweedehandsproducten die asbest bevatten). Actie recht tegenover de lokalen van de EU in Brussel, overhandiging van traktaatjes in drie talen, ontmoeting met vertegenwoordigers van de commissie. Aanwezigheid van Alain Bobbio, van de Franse ANDEVA. Persartikels. Interpellatie bij de Kamer.

Maart

Vergadering georganiseerd door het RIZIV in het kader van het anti-kanker plan. ABEVA werd uitgenodigd om er de belangen van de asbestslachtoffers aan te kaarten.

April

1. Aanwezigheid van ABEVA in Hong Kong, ter gelegenheid van de oprichting van Ban Asbestos Asia, met de medewerking van Oxfam België in het kader van diens actie voor decente werkomstandigheden.
2. Deelname aan ontmoetingen in Parijs met het oog op de verbetering van actiecoördinatie van slachtofferverenigingen in Europa.
3. Aanwezigheid van ABEVA bij de aanvang van de Eternit-rechtszaak in Turijn, met verenigingen afkomstig uit heel Europa. Belgische steun aan de slachtoffers van Casale Monferrato.

Juni

- 1- Duinkerke. Aanwezigheid en deelname van ABEVA aan de « Weduwentocht ».
- 2- Ontmoeting met het ministerie van Volksgezondheid. Bespreking van de verbetering van het AFA. We herinneren aan onze eisen om longkanker toe te voegen aan de lijst van ziektes die daar recht op geven. De autoriteiten blijven weigeren van hun standpunt af te wijken, o.m. wegens budgettaire problemen.

Juli

Georganiseerd door AdZG, Advocaten zonder Grenzen, colloquia in Antwerpen en Charleroi over de internationale justitie, namelijk wat het asbestdossier betreft.

September

2e Fietstocht in Kapelle-op-den-Bos (Eternit), ter nagedachtenis aan Willy Vanderstappen. Aanwezigheid van ABEVA, bedankt aan Hilde, Christine en Luc voor de kostbare hulp. (cfr bijgevoegd artikel).

December Rechtszaak Turijn. Werkelijke opening van de debatten. 2e aanwezigheid van Abeva.

ABEVA NEWS : 2 publicaties, in februari en september.

Onze site www.abeva.be, werd daarenboven aanzienlijk vernieuwd. Bedankt aan Anne voor haar kostbare hulp.

Longkanker veroorzaakt door asbest nog altijd uitgesloten van de vergoeding van het asbestfonds !

ABEVA heeft altijd gepleit voor de vergoeding van alle asbestslachtoffers, en voor alle ziektes verbonden aan asbest. Dit is een zienswijze die wij vanaf het begin en tijdens de politieke, sociale, parlementaire besprekingen rond de oprichting van een vergoedingsfonds constant verdedigd hebben.

Longkanker veroorzaakt door asbest is één van deze ziektes, verschillend van asbestose, borstvliesplekken en mesothelioom.

Het is echter moeilijker deze kanker aan asbest te wijten, omdat longkanker meerdere oorzaken kan hebben, die onafhankelijk zijn van elkaar of die zich vermenigvuldigen. Men weet b.v. dat tabak, in aanwezigheid van asbest, het risico longkanker op te lopen sterk verhoogt.

Deze moeilijkheid heeft tot gevolg dat het FBZ en de geneeskunde weigerachtig zijn om deze kanker te erkennen.

Maar toch is het mogelijk. De artsen menen dat een grote hoeveelheid asbest in de longen de hoofdfactor kan zijn en dat een longkanker dus kan erkend worden als veroorzaakt door asbest. In België en in heel Europa meent men tegenwoordig dat er in het algemeen evenveel gevallen zijn van longkanker veroorzaakt door asbest als gevallen van mesothelioom. Alhoewel het moeilijk is hem te laten erkennen, is het mogelijk en een bepaald aantal gevallen van longkanker veroorzaakt door asbest worden erkend en vergoed door het FBZ, zelfs indien ze minder talrijk zijn dan erkende mesothelioom- en asbestosegevallen.

Welnu in de wet tot oprichting van het Asbestfonds heeft de regering deze ziekte niet opgenomen in de lijst van de voor vergoeding in aanmerking komende ziektes. Maar de regering heeft de mogelijkheid dit door middel van een koninklijk besluit te doen. Waarom en hoe gebeurde dit ? Een dossier dat recent door het CRISP werd uitgegeven geeft volgend antwoord :

De regering, de vakbonden en de werkgevers wilden enkel de ziektes erkennen die zonder twijfel door asbest veroorzaakt waren en waarvan de erkenning niet teveel discussies zou doen ontstaan. Mesothelioom en asbestose leverden geen probleem. Maar het grootste probleem was de al dan niet erkenning van longkanker veroorzaakt door asbest. De vakbonden waren het in hun inwendige structuur oneens. (...). ABEVA, meerdere artsen gespecialiseerd in asbest, de Stichting tegen Kanker en de Franse "Ligue contre le cancer" waren daar voorstanders van. Ze meenden allemaal dat het onlogisch was slachtoffers waarvan het FBZ erkend had dat hun kanker door asbest veroorzaakt was uit te sluiten van het AFA. En wat de slachtoffers door het leefmilieu betreft, laat ons ze de kans geven er het bewijs van te leveren, zelfs indien dit heel moeilijk zal zijn omdat de criteria heel strikt zijn.

De tegenwerking van deze erkenning kwam grotendeels uit de meerderheid en de werkgevers (waaronder Eternit) en uiteindelijk ook uit de vakbonden, ondanks hun aarzeling. De erkenning van longkanker veroorzaakt door asbest had het nodige budget doen stijgen. De werknemers vreesden dat deze vermeerdering op hun bijdrage zou worden aangerekend. De vakbonden en de werkgevers vreesden een onderscheid, onder alle beroepsslachtoffers van kanker, tussen de asbestslachtoffers enerzijds en de slachtoffers van andere soorten kanker anderzijds. Recent deden ook ideeën de ronde betreffende een specifieke vergoeding van cadmiumslachtoffers. Om kort te gaan, velen waren bang de ziektes via het leefmilieu te vermenigvuldigen en te moeten vergoeden. De administratie van het FBZ vreesde bedolven te worden onder verzoeken tot vergoeding voor longkanker die voor het merendeels verworpen zouden worden omdat ze niet specifiek door asbest veroorzaakt waren, maar die onnoodzakelijk administratief behandelingswerk zouden vergen.

Dit zijn de volgens ABEVA slechte redenen waarvoor longkanker niet weerhouden werd. Dit is heel onrechtvaardig en onlogisch, omdat deze kanker objectief gezien gevaarlijker is dan asbestose, die erkend wordt. Zelfs als het moeilijk zal zijn is het mogelijk dat hij erkend zou worden door het FBZ, en niet door het Asbestfonds ! Dus, slachtoffers via het leefmilieu hebben geen kans om hun ziekte te laten vergoeden. ABEVA heeft altijd het idee verdedigd dat, zelfs als het moeilijk is, de slachtoffers de mogelijkheid moesten krijgen om te proberen een longkanker te laten erkennen, al was het maar met de criteria gebruikt door het FBZ.

ABEVA is al drie jaar bezig te proberen deze zaak door de regering te laten bespreken, via parlementaire vragen of directe contacten. We stoten altijd op reticentie, weerstand en weigeringen, en dit altijd met dezelfde onlogische argumenten. Maar we verliezen de moed niet en zullen de wetgevende macht en de sociale partners daarover blijven interpellieren.

[1] « Négociations et tensions autour du Fonds Amiante », Marc MOLITOR, Courrier hebdomadaire n° 2048-2049, p57-58, Editions CRISP 2010

Boodschap voor Michel Verniers, op 13 december 2009 overleden aan een buikvliesmesotheliom veroorzaakt door asbest.

Beste Michel,

Wij hoopten je naam nooit te moeten schrijven op de lijst van de ouderen van Coverit, die wegens asbest zijn overleden, en dit is heel pijnlijk voor ons. Jij bent de 133ste op de lijst die jij tot in juni 2007 bijgehouden hebt, de 133ste die te vroeg sterft wegens die dodelijke vezel. Na 2007 hebben de ziekte en de behandelingen in een laatste strijd al je aandacht opgeëist. Kanker heeft je niet gespaard, net zoals hij zoveel van je vrienden niet gespaard heeft. Voor al diegenen waarvan je de namen had geschreven zijn de overlijdensoorzaken altijd dezelfde : asbestose, longkanker, mesotheliom.

Toen je 14 was werd je als "jongen" aangenomen bij Coverit, een firma van cement-asbest gevestigd in Harmignies, naast Bergen. Je hebt in alle sectoren van de firma gewerkt : vrachtwagens beladen en afladen, aan de slijpstenen, aan de voorbereiding van mengsels, aan de fabricatie van golfplaten, aan de fijnslijpmachine, bij het expeditiemagazijn ... Op welk post ook, stof was alomtegenwoordig. Je werd aan zoveel stof blootgesteld !

Maar net zoals de anderen wist je niet aan welke risico's je blootgesteld werd. Er lag stof in alle bedrijven. Niemand had het je gezegd, niemand had jullie verwittigd dat dit gevaarlijker was dan het andere.

Jij hebt 31 jaar lang bij Coverit gewerkt, tot de sluiting in 1987. Daarna heb je tijd gehad om na te denken, om geleidelijk de fout begaan door de asbestindustriëlen te beseffen, waarvan jij en je vrienden de slachtoffers zijn geweest. Sedertdien hebt je niet gerust voordat deze fout hersteld werd.

De leden van ABEVA begroeten je, Michel. Je was met ons, die dag van december 2001 waarop onze Vereniging in Brussel gecreëerd werd.

Je was met ons in Parijs, in Thiant, in Duinkerke om onze steun te betuigen aan de Franse families, ook door asbest gekwetst.

Je was op alle vergaderingen aanwezig, om de zaak van de veel te vaak vergeten asbestslachtoffers te doen vooruitgaan.

Je hebt deel uitgemaakt van de 578 slachtoffers vergoed door het Asbestfonds sedert diens oprichting op 1 april 2007 tot 30 maart 2010.

Je had gevochten voor de oprichting van dit Fonds maar voor u, net zoals voor de leden van ABEVA, moest de strijd niet beëindigd worden.

De herinnering aan jou zal ons helpen om verder te vechten.

ABEVA, praktische informatie

Om ons te schrijven:

VZW Abeva
Belgische Stichting tegen
Kanker
Leuvensesteenweg, 479
1030 Brussel

Om ons te telefoneren:

In het Nederlands:

0479/37 91 36

En français:

0476/78 88 33

Om ons te bellen:

02/743 45 95

(permanentie dinsdag-
voormiddag)

Om ons te faxen:

02/734 92 50

Bankrekeningnummer:

000-1206992-21

Onze website:

<http://www.abeva.be>

Ons E-mail adres:

abeva.be@gmail.be

Version française disponible sur
simple demande.

